

Årsmelding 2024

Arendal kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Arendal kirkelige fellesråd

Innholdsfortegnelse

1 Ansvarsområder	2
2 Året som har gått	2
Kirkebevaringsfondet	3
Miljø	3
3 Personale	4
Antall årsverk og stillingshjemler:	4
Bemanningssituasjonen	4
Kompetanse i organisasjonen	4
Sykefravær	5
Likestilling	6
4 Økonomi	6
Driftsregnskap	6
Investeringsregnskap	8
5 Gravplasser	10
6 Kirker	11
7 Øvrig virksomhet	13
IKT	13
Trosopplæring	13
HMS	14
8 Nøkkeltall – kirkelige virksomhet	15

Postadresse: Postboks 1823, 4858 Arendal

Besøksadresse: Stoaveien 14, 4848 Arendal

Styringsorgan: Arendal kirkelige fellesråd

Leder: Kristen Bjormyr

Daglig leder: Bjørg Løhaugen, kirkeverge

1 Ansvarsområder

Arendal kirkelige fellesråd er i henhold til gjeldende lovverk tillagt følgende ansvarsområder:

- Kirkelig administrasjon
- Økonomi og personalforvaltning
- Drift av menighetskontor
- Drift av prestekontor
- Kirker og kapell
- Gravplasser
- Gravferdstjenester

2 Året som har gått

2024 har vært et år uten de store hendelser. Organisasjonen er godt drevet, og det bærer virksomheten preg av.

Første februar tiltrådte ny kirkeverge etter at Arnold Lundvall hadde ledet organisasjonen i 10 år. Det er en styrke for organisasjonen at han har fortsatt som økonomirådgiver og sekretær for fellesrådet, i en 60 % stilling.

Arendal kirkelige fellesrådet er en frittstående og selvstendig organisasjon, men får i stor grad midler til driften fra kommunen. Dette reguleres av lov om tros og livssynsamfunn § 14.

Dialogen og kontakten med kommunen er svært viktig. Arendal kirkelige fellesråd har et godt samarbeid med Arendal kommune, og det har vært flere gode møtepunkter i året som har gått både med politikere og med administrasjonen. I 2023 ble Arendal kirkelige fellesråd sitt område lagt inn under kommunalsjef for Kultur og inkludering etter å ha vært en del av kommunedirektørens portefølje i mange år. Dette opplevdes som lite ønskelig, men i arbeidet med budsjettprosessen for 2025 har dialogen gått både med kommunalsjef og med kommunedirektør. Kirkevergen håper at dette kan videreføres når ny kommunedirektør starter i 2025.

Kirkens rolle i samfunnet og de økonomiske utfordringene som preger både kirke og offentlig virksomhet, gjør det viktig at fellesrådets arbeid blir synliggjort. Det er et mål at dialogen med politikerne i kommunen blir en fast og årlig programpost.

Kirken i Norge valgte i 2023 å opprettholde de to ledelseslinjene. Samarbeide mellom Fellesråd og prost er derfor svært viktig for organisasjonen og de tjenestene vi leverer. I oktober ble det arrangert en felles fagdag for alle ansatte i begge linjer, med tema «Gravferd». Tilbakemeldinger etter dagen er gode, og det er et mål å få til en slik felles fagdag en gang i året. Involvering av alle grupper av ansatte i en slik dag, er sentral.

Virksomheten i fellesrådet blir i noen tilfeller vist interesse av media. I 2024 har det særlig vært to saker som i flere runder har vært omtalt i lokalpressen. Det ene er en personalsak og det andre er situasjonen rundt Trefoldighetskirken. Ulike saker og ulike vinklinger, men begge har gjort Fellesrådet synlig i lokalpressen. Det er viktig å møte pressen og journalister med respekt og anerkjenne oppdraget de har. Samtidig har det vært krevende å ivareta mediernes behov for informasjon og raskt besvare henvendelser, samtidig som ansatte skal tas vare på. Det er viktig at den informasjonen som kommer fra Fellesrådet er etterrettelig og sannferdig. Og at vi deler så mye vi kan om vår virksomhet med offentligheten.

Arendal kirkelige fellesråd har hatt 6 møter i løpet av 2024. Det er behandlet 42 saker, i tillegg til en rekke orienteringer. Det er innført fast møter med Arbeidsutvalget to uker før hvert fellesrådsmøte.

For oversikt over menighetenes virksomhet og aktivitet, vises til årsmeldinger for den enkelte menighet.

Kirkebevaringsfondet

I februar 2024 kunngjorde regjeringen at de ville etablere en økonomisk ordning for søknad om tilskudd til kirkebygg. Dette kom som en konsekvens av en endelig avklaring av eierforholdene av verdiene i Opplysningsvesenets fond. Verdiene ble delt mellom Den norske kirke og staten.

Riksantikvaren leder programsekretariatet for fondet.

Den første søknadsfristen for midler var 11. august. Utlysningen rettet seg mot kirkeiere av fredete og listeførte kirkebygg. Det var mulig å søke om tilskudd til ferdig prosjekterte hovedprosjekter, overordnet forprosjekt og særskilt forprosjekt

Det var mange spørsmål rundt søknadsprosess og innhold, men fellesrådet valgte å sende to søknader på de mest aktuelle kirkene. Tromøy kirke, og behov for kalking. Og Trefoldighetskirken og behov for videre undersøkelser med tanke på fremtidig renovering.

Begge søknadene ble avslått.

Det ble søkt på nytt i november 2024 for samme tiltakene. Da var det jobbet mye med å sikre tilstrekkelig dokumentasjon, og blant annet fulgte en intensjonserklæring fra Arendal kommune om fremtidig økonomisk bistand, med søknadene. Svar kommer i januar 2025.

Miljø

Fellesrådet har fokus på miljø og legger til rette for kildesortering på alle kontorene. Det samme på alle kirkegårdene. I 2024 ble det vedtatt at gravlys av plast med metallokk, ikke lenger skal benyttes på våre 11 gravplasser. Disse skaper mye forurensning, da fugler flytter dem og vi risikerer at de spres i naturen utenfor kirkegårdens områder.

3 Personale

Antall årsverk og stillingshjemler:

	Pr. 31. 12. 2024
Budsjetterte årsverk	40,7
Antall stillingshjemler	57

Det har i tillegg til disse stillingshjemlene og budsjetterte årsverkene vært 10 sommervikarer på kirkegårdene i sommer, tilsvarende cirka ett årsverk.

Vi har i løpet av året også samarbeidet med nav (og Jobbklar) i forhold til kandidater som har vært på arbeidstrening og i midlertidig eller varig tilrettelagt arbeid med lønnstilskudd fra nav.

Bemanningssituasjonen

Fellesrådet er en organisasjon med mange ansatte, og til dels høy alder hos en del. Det medfører at det med jevne mellomrom er medarbeidere som slutter, og vi må lyse ut etter nye.

I 2024 har vi tilsatt tre menighetssekretærer i henholdsvis Øyestad, Barbu og Trefoldighet menighetsstaber. Det har vært gode søkere og vi har fått tilsatt kvalifiserte nye medarbeidere.

På Tromøya har fellesrådet over tid hatt vikar i kontor-stillingen, og det har vært gjentatte utlysninger for å få på plass vikar i menigheten. Flere har søkt, men det lyktes lenge ikke med å komme i mål med en tilsetting. Samarbeidet med menighetsråd og sogneprest var godt, og alle sto på for å få gode løsninger. I november 2024 lyktes vi til slutt med å få en svært godt kvalifisert kontor i menigheten. Hun tiltrer i august 2025, og frem til hun er på plass er oppgavene godt ivarettatt av vikaren.

Det er mange stillinger i fellesrådet som ikke er 100 %, og dette vurderes som en utfordring. I dagens samfunn trenger de fleste en full stilling og inntekt, for å forsørge seg. Å få kvalifiserte medarbeidere til små stillinger er vanskelig, og Fellesrådets oppgaver er av en slik art at vi må ha dyktige fagfolk.

Ved sykefravær settes det inn vikar for kirketjenere og organister ved gudstjenester og begravelser. Til andre stillinger, som kirkegårdsarbeidere, kirkelig undervisningsansatte og menighetssekretærer, er det ikke lett å finne vikarer med den rette kompetansen. Dette er en særlig utfordring ved lengre sykefravær.

Kompetanse i organisasjonen

Videreutdanning og kompetanseutvikling er et prioritert område for fellesrådet. Målet er å utvikle organisasjonens generelle kompetanse og sikre enkeltpersoners spisskompetanse på aktuelle områder. For å bidra til dette har vi hatt flere tiltak gjennom året:

- Alle kirketjenere har blitt oppfordret til å ta kirketjenerskolen, to begynte på den i 2024.
- Stiftsdag 29.10. i Kristiansand: over 20 stykk deltok
- Felles fagdag 09.10. for alle ansatte i begge styringslinjene

I tillegg tilbys ansatte ulike kurs. Menighetssekretærene deltok alle på kursing i regi av KA høsten 2024 og nytilsatt kirkegårdsarbeider fikk en ukes kurs med arbeid på kirkegårder som tema. Dette er også et kursopplegg i regi av KA, og alle nye ansatte på kirkegården gjennomgår dette. De fleste ansatte på kirkegårdene har også kurset «Møte med mennesker» som handler om hvordan vi best mulig kan møte mennesker som er i sorg og krise. Flere ansatte får tilbud om arbeidsveiledning (ABV) som er et gruppetilbud for ansatte i Den norske kirke. Her kan man ta opp problemstillinger og dele erfaringer med kolleger i samme situasjon. ABV driftes av prostiet og deltakere settes sammen på tvers av fellesrådene.

Sykefravær

Sykefraværstatistikk 2024:

Tabellen under viser en oversikt over sykefraværet i 2024. Totalt var sykefraværsprosenten i Arendal kirkelige fellesråd på 7,48 % i 2024.

Korttidsfraværet var på 1,37 % og langtidsfraværet på 6,11 %

Totalt sykefravær tilbake i tid:

2023 - 6,88 %

2022 - 7,39 %,

2021 - 4,44 %

Periode	År	Gruppering	Kjønn	Gruppering 2	Fordelt på	Korttid / Langtid						
				Korttid			Langtid			Tilfeller	Dagsverk fravær	%
	År	Kjønn		Tilfeller	Dagsverk fravær	%	Tilfeller	Dagsverk fravær	%			
	Totalt			63	128,6	1,37%	29	574,7	6,11%			
	2024	Kvinne		48	98,1	1,84%	22	467,6	8,77%			
		Mann		15	30,5	0,75%	7	107,1	2,63%			
2024 Total			63	128,6	1,37%	29	574,7	6,11%				

Sykefraværet i 2024 er omtrent som i 2022, men høyere enn 2023 og klart over tallene for 2021. Sistnevnte var året med pandemi, og en lavere fraværstestikk i mange virksomheter. Sykefraværet på landsbasis ligger nå på 7,2 % (3. kvartal 2024).

Arendal kommune rapporterer om et sykefravær på 8,5 % i 2. tertial 2024. Målet for kommunen er 6,5 %.

Fellesrådet er en liten organisasjon og statistisk vil få sykemeldte gi prosentvis større utslag enn i en større organisasjon. Det er uansett et mål med lavest mulig sykefravær, og dette er noe vi har kontinuerlig fokus på.

Det er ulike tiltak for å redusere sykefraværet – her beskrives flere under punktet HSM. Når sykefravær oppstår har personalrådgiver dialog med den enkelte for å kartlegge omfang og lengde på fraværet og drøfte muligheter for tilrettelegging.

Likestilling

Årsberetningen skal etter økonomiforskriftens § 12 (4) gjøre rede for likestilling i organisasjonen og styrende organer. Videre om eventuelle likestillingstiltak.

I Fellesrådets valgte organ er både leder og nestleder menn. Sammensetningen i rådet er 3 kvinner og 5 menn. Fra administrasjonen møter kirkeverge og økonomirådgiver – henholdsvis kvinne og mann.

Den daglige ledelsen av fellesrådet har i en rekke år vært mannsdominert, men dette ble endret ved tilsetting av ny kirkeverge 1. februar 2024.

I organisasjonen er det kun kvinner blant menighetssekretærene, men det ellers er en fordeling av kvinner og menn som vurderes som bra og svært positiv. I gruppen gravplassansatte er det under 50 % kvinner, men allikevel en god sammensetning av personale. På Høgedal bygges det nå nytt driftsbygg med tilrettelagte garderobeforhold adskilt for begge kjønn.

Ved tilsettinger har det ikke vært aktuelt å benytte kvotering.

Det er ikke særskilt tiltak rettet mot likestilling, men innen noen felt er det satset på tilrettelagte arbeidsplasser for medarbeidere med særskilte behov. Dette fungerer svært godt.

Det er et ønske fra administrasjonen å legge til rette for flere fulle stillinger. Det er viktig å kunne tilby en lønn som man uavhengig av kjønn, vil klare seg på i en egen husholdning.

4 Økonomi

Driftsregnskap

I tråd med Budsjett- og regnskapsforskriften er regnskapet for Arendal kirkelige fellesråd 2024 avgitt innen fristen 22. februar 2025. Etter fellesrådets godkjenning oversendes regnskapet for revisjon. Revisors beretning vil bli lagt fram for fellesrådet i et senere møte.

Arendal kirkelige fellesråds driftsregnskap for 2024 balanserer med en samlet brutto utgift og inntekt på kr 49.710.882. Holdes avskrivninger på kr 2.334.266 og renteinntekter på kr. 1.452.211 utenom, utgjør de rene driftsinntekter kr 45.924.405. En vesentlig økning i renteinntekten i forhold til tidligere år må blant annet sees i sammenheng med den flerårige avsetningen til opparbeidelse av ny driftsplass på Høgedal, og at avkastningen fra avsatte gravlegater nå synliggjøres i fellesrådets regnskap. Det er i løpet av året ikke gjort bruk av tidligere års avsetninger i driftsregnskapet.

Regnskapet viser en samlet driftsutgift, eksklusive finansutgifter, på kr.46.287.287 og viser et merforbruk på om lag kr. 2,9 mill. i forhold til opprinnelig budsjett.

Samlede lønnsutgifter, inklusive sosiale kostnader og personalforsikringer, utgjør kr.32.685.469 av et budsjett på kr. 32.432.000. Regnskapsførte netto kostnader knyttet til ekstrahjelp og vikarer, justert for sykepengerefusjon, beløper seg avrundet til kr. 590.000. Godtgjørelse til folkevalgte utgjør samlet kr. 632.728, mens AFP-refusjon viser et vesentlig mindre beløp enn de seneste år, kr. 83.324.

Inntak av sommerhjelp ved kirkegårdene er videreført om lag på nivå med fjoråret. Kapasiteten har over de siste årene blitt økt noe i forbindelse med behovet for uttak av sammenhengende ferieuker for de fast ansatte på kirkegårdene.

Årets lønnsoppgjør hadde en ramme på 5,2% og utgjorde for fellesrådet en samlet lønnsvekst på avrundet kr. 1.200.000. Det ble i tilskuddsrammen fra kommunen ikke kompensert for denne lønnsutviklingen.

Utgifter til forsikringer og strøm viser et mindreforbruk i forhold til hva som budsjettmessig var forventet. Dette skyldes i hovedsak en generell styrking av disse budsjettpostene i årsbudsjettet med bakgrunn i tidligere års regnskap og forventet prisutvikling på disse områdene. Totale strømavgifter ble i forhold til fjoråret redusert med avrundet kr. 900.000, og utgjorde kr. 1.483.100 mot et budsjett på kr. 1.808.000.

Generelle driftskostnader for øvrig viser et budsjettmessig merforbruk på flere virksomhetsområder. Den enkeltpost under hovedformålet «Kjøp som inngår i tjenesteproduksjonen» som har den største overskridelsen er «Serviceavtaler og reparasjoner.» Dette skyldes blant annet økt behov gjennom året for reparasjon og fornyelse av diverse utstyr, vedlikehold av orglene, vintervedlikehold, økte utgifter i forbindelse med tilsyn i bygg og anlegg, alarmoverføringer, digital styring av varmeanlegg og andre nødvendige enkeltformål.

Øvrige hovedarter i utgiftsregnskapet er stramt budsjettert og viser et generelt overforbruk. Noe som også her må sees i sammenheng med en manglende kompensasjon for prisvekst over flere år.

Rammetilskuddet fra Arendal kommune (konto 3.8300) utgjorde for året kr.28.319.000, og er en videreføring av rammen fra året før. Overføringen er justert for leiekostnader knyttet til kirkevergens kontorløsning på Stoa, finansiert som ledd i tjenesteytingsavtalen med Arendal kommune.

Bevilgningen inkluderte forventet pensjonspremie, AFP-kostnader, seniorpolitiske tiltak, kostnader ved driftsavtalen med IKT-Agder og utgifter til kjøp av lønns-, personal- og regnskapstjenester fra Agder kommunale støttetjenester (AKST) til fellesråd og menighetsråd. Bevilgningen inneholdt ingen avsetning med tanke på årets lønnsoppgjør.

Utover det kommunale driftstilskuddet utgjør festeavgiften (konto 3.6301) den største enkeltpost i fellesrådets inntekter. Festeavgiften er inntektsført med kr.4.034.200. Resultatet er noe høyere enn fjoråret og skyldes i hovedsak normale årsvariasjoner og en generell økning i festeavgiften. Dette viser at festeavtalene i stor grad fortsatt fornyes ved forfall, og at det her gjøres et omfattende og godt arbeid fra administrasjonen i oppfølgingen av både nye og gamle festeavtaler.

Legatinntekter, inntekter fra stellavtaler og arbeid på kirkegårdene er oppført med til sammen kr. 1.981.375 og viser en fortsatt økning i inngåtte sesongbaserte og helårlige stellavtaler.

Det statlige tilskuddet til trosopplæring (konto 3.8000) utgjør for budsjettåret kr.2.908.000, og viser en liten økning i forhold til fjoråret. Tilskuddet benyttes til lønnsrelaterte kostnader i de hjemler som ble opprettet i forbindelse med trosopplæringsreformen. Fellesrådet bidrar til trosopplæringsarbeidet med kontorplasser, kontorutstyr og datatekniske løsninger tilpasset den enkeltes ønsker og behov. Øvrige driftskostnader i trosopplæringsarbeidet dekkes av de respektive menighetsråd. Samlet refusjon for menighetsfinansierte stillinger kr. 2.417.218.

Sykelønnsrefusjon og lønnstilskudd fra NAV utgjorde samlet kr.1.751.877. Beløpet har betydning for årsresultatet og har sammenheng med flere lengre sykemeldinger. Det er for året ikke budsjettet med inntekter fra sykepengerefusjon.

Summen av inntekter ført på kontoene 36* + 37* + 38* (se tabell nedenfor), er identisk med «Sum driftsinntekter» på Regnskapsskjema 2A på side 1 i årsregnskapet. Summen av utgifter ført på kontoene 30* + 31* + 32* + 33* + 34* (se tabell nedenfor) og er identisk med ” Sum driftsutgifter” på Regnskapsskjema 2A i årsregnskapet.

Hvordan driftsregnskapets inntekter og utgifter fordeler seg på hovedarter, framgår av følgende tabell:

INNTEKTER

	Regnskap	Oppr.budsj.	Rev.budsj.	% R.b.
36* Salg/egenbetaling	6 216 231	6 285 000	6 285 000	98,91 %
37* Refusjoner	6 660 638	5 679 000	5 679 000	117,29 %
38* Tilskudd/gaver	33 047 536	30 099 000	30 099 000	90,20 %
39* Finansinntekter	3 786 477	1 300 000	1 300 000	191,27 %
	49 710 882	43 363 000	43 363 000	

UTGIFTER

30* Lønn	33 318 196	32 987 000	32 987 000	101,00 %
31* Varer og tjenester	5 651 036	5 622 000	5 622 000	100,52 %
32* Inventar/utstyr	4 291 321	3 290 000	3 290 000	130,44 %
33* Refusjoner/int. overf.	154 598	100 000	100 000	154,60 %
34* Tilskudd/gaver	2 872 134	1 364 000	1 364 000	110,57 %
35* Finansutgifter	3 423 595			
	49 710 882	43 363 000	43 363 000	

Årsregnskapet viser en samlet brutto driftsresultat på kr. 362.882 og et netto driftsresultat på kr. -1.089.330. Avsetningen til driftsfond gir et nødvendig økt handlingsrom med tanke på senere uforutsette utgifter eller svikt i fremtidige driftsinntekter.

Investeringsregnskap

Arendal kommunes investeringstilskudd for 2024 utgjorde samlet kr. 2,75 mill., fordelt på henholdsvis formål kirkebygg og gravplasser. I budsjettene for de siste årene år er det foretatt vesentlige omdisponeringer i forhold til opprinnelige fireårsplaner for å sikre finansieringen av ny driftsplass for gravplassforvaltningen på Høgedal. Første trinn av prosjektet ble igangsatt høsten 2022, og siste byggetrinn ble påbegynt høsten 2024. Det er planlagt ferdigstillelse i løpet av våren 2025.

Prosjektet gjennomføres som et kommunalt investeringsprosjekt ledet av Arendal Eiendom KF, i samarbeid med Arendal kirkelige fellesråd. Driftsplassen er kommunale eiendom og stilles til rådighet for Arendal kirkelige fellesråd som et ledd i tjenesteytingsavtalen med Arendal kommune.

Det ble gjennom året arbeidet videre med situasjonen for Trefoldighetskirken. En utarbeidet tilstandsanalyse har avdekket betydelige skader både i tårn og teglvegger. Arealene rundt kirken har vært avspærret, samtidig som inngangene til kirken har vært sikret. Det gjenstår videre grundige undersøkelser, og det ble høsten 2024 sendt en søknad til det statlige Kirkebevaringsfondet om økonomisk støtte til et særskilt forprosjekt for videre undersøkelser.

Utbedring av råteskader i yttervegger i tårn i Austre Moland kirke er i løpet av året gjennomført. Årsaken til skadene har vært lekkasje og inntrenging av vann som har pågått over lang tid. Enkelte deler i veggkonstruksjonen er byttet ut, mens andre deler er reparert ved innfelling av nytt trevirke.

Utvidelsen av den navned minnelunden på Arendal kirkegård ble sluttført i løpet av året. Minnelunden utgjør et betydelig tilskudd til et gravleggingsalternativ som stadig oftere blir etterspurt. Ferdig opparbeidet gir minnelunden rom for rundt 350 nye urnegraver.

Arbeidet med å etablere en ny navnet minnelund er videreført også på Hisøy kirkegård. Den første navned minnelunden på Hisøy ble etablert i 2017. De aller fleste av disse gravene er nå i bruk, og det var behov for å utvide kapasiteten. Ferdigstilles i løpet av 2025.

Ved flere av kirkegårdene er det avdekket skader på murer, trapper og inngjerdinger. Alvorlighetsgraden knyttet til dette er varierende og må følges opp over tid. I løpet av første halvår 2024 er det gjennomført en utbedring av en støttemur som har utgjort en betydelig risiko på Barbu kirkegård.

Til gravplassdriften er en del utstyr fornyet, blant annet en stor Honda hybrid snøfreser og en Walker B27 Mover.

Regnskapet viser et samlet finansieringsbehov på kr.5.522.743, jf. Regnskapsskjema 2B i årsregnskapet. Av dette er brukt kr.3.820.554 til investeringer og kr.1.702.189 til finansieringsutgifter. I kjøpet av varer og tjenester inngår refusjonsberettigede momsutgifter på kr. 763.843 som i sin helhet tilbakeføres investeringsregnskapet.

Investeringsregnskapet er ved bruk av fond tilført kr.2.008.901, mens balanseregnskapet samlet er netto tilført kr. 1.702.189.

Avsetning til investering er i balanseregnskapet fordelt på følgende ubundne investeringsfond: «Investeringsfond – kirker» (55399000), «Investeringsfond – driftsplass Høgedal» (55399004) og «Investeringsfond – gravplasser (55399002)», «Investeringsfond – innkjøp biler og maskiner (55399003)».

5 Gravplasser

Investeringsmidlene i budsjettet har de i de senere år i stor grad medgått til å fornye driftsbasen på Arendal kirkegård, Høgedal. Dette har medført at midler til øvrige prosjekter har blitt svært beskjedne, og etterslepet, spesielt for kirkene, har blitt betydelig. På bakgrunn av dette må avsetningene til gravplassene bli noe redusert, mens kirkene blir prioritert. Det er imidlertid krevende å ta igjen etterslepet som har oppstått, flere viktige tiltak er blitt utsatt.

I budsjettet for Arendal kirkegård er tatt inn enkelte felles innkjøp og felles oppgaver for alle gravplassene.

I 2024 er det anskaffet en ny selvdreven gressklipper.

I tillegg er arbeidet med revisjon av gravplassmeldingen i hovedsak gjennomført.

Arbeidene med ny driftsbase på Høgedal har både 2023 og 2024 hatt begrenset framdrift. Årsaken er hovedsakelig uforutsette utgifter i forbindelse med krav om å få på plass infrastruktur for vann til brannslukking, og i tillegg er det blitt forsinkelser på grunn av at hovedentreprenøren for prosjektet gikk konkurs. Garasjeanleggene er fullført og tatt i bruk, mens personalbygget har blitt satt på vent. Det er etablert avtale med ny entreprenør, det ble avsatt en tilleggsbevilgning i budsjettet for 2024, og dermed er det grunnlag for at driftsbasen kan bli fullført som planlagt.

På Arendal kirkegård ble det i 2023 etablert en betydelig utvidelse av navnet minnelund i Rånadalen. Beplantning og installasjoner for navneplater, blomster og lys er montert på minnesmerke, og minnelunden ble tatt i bruk i 2024. Navnet minnelund har etter hvert blitt en løsning som mange ønsker å benytte, og denne muligheten bør nok tilbys på flere gravplasser de nærmeste årene.

På Arendal kirkegård er i tillegg et nytt muslimsk gravfelt gjort klart til å ta i bruk. Feltet (RY) ligger i Rånadalen, og gir plass for mange nye kistegraver.

I tillegg er det på Arendal kirkegård arbeidet videre med å felle enkelte store trær. Flere av de gamle trærne har fått råteskader og må dermed felles, da de medfører risiko for både mennesker og materiell.

På Barbu kirkegård var det i 2023 avsatt midler til rehabilitering av forstøtningsmur. Muren ligger på nordre kant av gravplassen på arealet vest for kirken. Det finnes graver både oppe på terrassen og foran muren. Det er krevende å gjennomføre slike tiltak hvor det er mange festede graver, og hvor flere graver fortsatt er i fredningstid. Gjennomføring av prosjektet fikk en mindre utsettelse, men ble gjennomført i 2024. Resultatet er blitt tilfredsstillende, og det er ikke lenger fare for utrasing. Gravrekkene foran muren, der gravminnene midlertidig måtte fjernes mens arbeidet pågikk, er justert.

Enkelte mindre prosjekter på gravplassene er gjennomført med finansiering gjennom egne avsetninger vedtatt av fellesrådet, og i tillegg bruk av ordinære driftsmidler.

Et mindre tiltak er etablering av ny navnet minnelund på Hisøy kirkegård (Fellesrådssak 2023/19). Minnelunden er opparbeidet ved omdisponering av tre familiegravsteder, og gir nå plass til 56 urner. Arbeidet er i stor grad utført i egen regi, men minnesmerker og inngjerding med smijerns-rekkverk må kjøpes fra eksterne firmaer. Montering av de to søylene som skal utgjøre minnesmerker er ikke montert.

I en del av armaturene på Bjorbekk og Tromøy er lyskildene skiftet fra gamle metalledamplamper til nye LED - lyskilder.

Det er fortsatt problemer med overvann på deler av gravplassene både på Øyestad og Bjorbekk. Situasjonen er til tider krevende, og problemene trenger løsning. Det arbeides med å finne fram til løsninger som kan gjøre forholdene bedre, men det er ikke foretatt konkrete tiltak for om mulig å forbedre forholdene.

Løpende vedlikehold er utført innenfor de rammer ressursituasjonen tillater, både med vekt på at gravplassene skal være velstelt, og at utstyr og installasjoner blir ivarettatt.

Krematoriet på Høgedal er ikke lenger i drift, og slik det ser ut nå, blir det neppe aktuelt med utvidelse eller fornyelse av eksisterende krematorium. Avtalen som er inngått med å kjøpe tjenesten fra krematoriet i Kristiansand fungerer så langt tilfredsstillende.

6 Kirker

For kirkene har som nevnt etterslepet når det gjelder vedlikehold og utbedringstiltak blitt større de senere år. For 2024 ble det avsatt 1,85 mill for gjennomføring nye tiltak.

Del av vegg i tårnet på Austre Moland kirke har hatt råteskader, og i budsjettet for 2023 var det avsatt en post til reparasjonen. Planlegging ble satt i gang i 2023, men nærmere undersøkelser viste at reparasjonen ble mer omfattende enn forutsatt, og det måtte søkes biskopen om godkjenning av tiltaket. Utbedringen er gjennomført i 2024, resultatet er blitt tilfredsstillende, og tiltaket gjennomført innenfor rammene i budsjettet.

Til Barbu kirke var det på budsjettet avsatt en mindre sum for tilstandsvurdering av utvendige fasader. Det viste seg at det på flere steder fantes løs puss som kunne medføre risiko for nedfall, og dermed fare for å påføre skader. Midler avsatt til Bjorbekk kirke måtte dermed omdisponeres, og partier med løs puss ble utbedret. Det må nok likevel påregnes at puss vil løsne på nye partier, og dermed vil det være behov for ytterligere utbedringer i framtiden.

Innvendig er lysarmaturer i koret skiftet til nye med LED som lyskilder.

I Bjorbekk kirke er det også skiftet lysarmaturer i koret slik at det nyttes LED lyskilder. Løsningen gir bedre belysning, og ikke minst gir den besparelse ved betydelig lengre levetid, slik at intervallet for skifte av lyskilder blir betydelig utvidet.

Engene kirke har fått en tilfredsstillende løsning med varmtvann på toalettrom.

I Flosta kirke er forsterkningen av vannforsyning inn i kirken fullført. Ny brannslange har betydelig større kapasitet, og er montert i skap i menighetssalen. For øvrig er det utført vedlikeholdsarbeid innvendig på vinduer og i toalettrom.

Etablering av ordninger for statstilskudd gjennom det såkalte «Kirkebevaringsfondet» har medført at det har vært mulig å gjennomføre betydelige og grundige tilstandsanalyser på flere kirkebygg. Først ute var en gjennomgang av Flosta kirke. Analysen ble gjennomført i egen regi, men med innkjøp av enkelte tjenester. Resultatene av analysen viser at det er betydelige svakheter ved kirkebygget som absolutt bør utbedres. Hovedutfordringene er oppsamling og bortledning av overvann som renner under kirken, og videre utbedring av råteskader både i gulv-

vegg-, tak og tårnkonstruksjon. I tillegg bør flere vinduer rehabiliteres. Istandsetting vil kreve betydelige økonomiske ressurser.

I Hisøy kirke er det utført vedlikehold i eksisterende toalettrom.

Ved Trefoldighetskirken ble det i 2022 registrert avviksmelding da løse deler av teglstein og mørtel i fasaden falt ned på plassen utenfor kirken. Det ble gjennomført en tilstandsanalyse for store deler av fasadene, og i tillegg ble løse biter fjernet på de stedene registreringen ble utført. Tilstandsanalysen, som ble utført av Akasia Eiendomsforvaltning AS, viste at det finnes vesentlige skader i teglveggene på kirken. Dette har ført til at undersøkelser er videreført, det er så langt gjort flere destruktive inngrep i kirkeskipet ved å ta ut prøvefelt i murvegger og kjerneboringer i utvendige pilastere. Det er i tillegg fjernet en stor del løs puss og mørtel innvendig i korpartiet.

Nærmere undersøkelser av murkonstruksjonen i tårnet er nødvendig, og det er søkt om statlig tilskudd (kirkebevaringsfondet) for å gjennomføre et særskilt forprosjekt for en grundig undersøkelse av tilstanden i tårnet.

På grunnlag av det materialet som så langt foreligger, er det sterke indikasjoner på at det er behov for en omfattende rehabilitering av hele teglkonstruksjonen i kirken.

Det må videre gjøres kontrollberegninger av bærekonstruksjonen i kirkebygget, og avklare hvor alvorlige skadene er, også med tanke på stabilitet i murverkskonstruksjonen. Det må derfor så snart som mulig gås videre med undersøkelser og eventuelle sikringstiltak.

Akasia Eiendomsforvaltning har også i 2024 fullført en tilstandsanalyse for hele kirkebygget. Resultater fra analysen viser at det bl.a. er en del skader i trevirket i takkonstruksjonen, behov for innvendig utbedring av murvegger og himling, pluss rehabilitering av flere vinduer (blyglass). Disse arbeidene vil også kreve betydelige ressurser.

Kirkevergen har søkt samarbeid med Arendal Eiendom KS med tanke på prosjektledelse av hele det videre arbeidet som må gjøres med kirkebygget, - også det konkrete utbedringsarbeidet som etter hvert må gjøres med murkonstruksjonen. Det vil i tillegg være nødvendig å engasjere eksterne ressurser både med bakgrunn i behov for kompetanse, og også med tanke på kapasitet.

Det er fremmet sak for Arendal bystyre der det er fattet prinsippvedtak om at kommunen er forberedt på å ta sitt økonomiske ansvar for utbedringsarbeidene som må gjøres.

Tromøy kirke gjennomgikk en betydelig utvendig rehabilitering i 2023, hovedsakelig «tre-delen» (nord- og sørfløyen), pluss alle vinduene. Det viktigste som står igjen, er steinmurene i øst- og vestfløyen (middelalder-delen). Det er i 2024 arbeidet videre med registreringer og analyse av nødvendig utbedringsarbeid, og på dette grunnlaget er det søkt om statstilskudd gjennom kirkebevaringsfondet til utarbeidelse av et særskilt forprosjekt for utvendig rehabilitering av murveggene. Et forprosjekt vil gi grunnlag for å gå videre til et hovedprosjekt der utbedringsarbeidene blir detaljplanlagt og gjennomført.

I tillegg til murveggene gjenstår noen utbedringer og istandsetting på tak.

På Øyestad kirke har det over tid vært problem med at enkelte skiferplater på takflaten mot sør løsner og faller ned. Platene er store, har høy vekt, og kan gjøre alvorlig skade ved nedfall. Det er vanskelig å finne en rasjonell metode for å sikre innfestingen av skiferplatene, men problemet har vist seg å avta etter hvert. Så langt ser det ut til at beste løsningen er å sikre det nødvendige arealet utenfor kirken.

7 Øvrig virksomhet

IKT

Arendal kirkelige fellesråd har gode erfaringer med IKT-Agder IKS som leverandør av telefoni- og datatjenester.

IKT Agder IKS er Norges første interkommunale IKT-driftsselskap som leverer tjenester på to nivåer av offentlig forvaltning (kommune og fylke). Tjenestene omfatter blant annet brukersupport, drift av utstyr, nettverk, systemforvaltning, prosjektledelse og IKT-rådgivning.

Samarbeidet har gitt trygghet for god og stabil tilgjengelighet for alle våre fagsystemer, også når det gjelder tilgang til tjenester levert fra kommunen, blant annet knyttet til regnskap og lønn, og til våre eksterne samarbeidspartnere.

Dagens løsning er i hovedsak basert på bruk av bærbare pc-er med et forhåndsdefinert skrivebord og med direkte tilgang til alle aktuelle fagsystemer. Disse er etablert som arbeidsstasjoner knyttet til ansattes kontorarbeidsplasser, men kan også benyttes i forbindelse med bruk av hjemmekontor og gir dermed stor fleksibilitet i den daglige tjeneste.

Et av fellesrådets viktigste fagsystemer for administrasjon og gravplassforvaltning har i løpet av året gjennomgått en vesentlig oppgradering. Fagsystemet var tidligere tilgjengelig via en terminalserver-plattform som krevde egne brukere med tilhørende lisenser, og er nå erstattet av en WEB-løsning med tilgang via standard nettleser. Dette gir både en enklere hverdag for alle våre brukere og reduserte kostnader knyttet til drift og vedlikehold. Det gjennomføres samtidig kursing av alle våre ansatte i forbindelse med oppgraderingen.

Det pågår samtidig et omfattende arbeid når det gjelder digitalisering og etablering av fellesløsninger for Den norske kirke i regi av kirkens sentrale organer. Målet er å sikre gode tjenester for både ansatte og frivillige, og gi publikum en trygg og kvalitetssikret kontakt med kirken på alle nivå.

Trosopplæring

Arendal kirkelige fellesråd får overført statlige midler til trosopplæring, basert på antallet medlemmer i aldersgruppen 0 – 18 år. Det er tilsatt menighetspedagoger i alle menighetene og de statlige midlene benyttes i sin helhet til trosopplæringstiltak. Alle menighetene har gjennom ulike ordninger egne bidrag til å øke stillingenes størrelse slik at de noen steder er 100 %.

I 2023 startet et prosjekt for hele prostiet, i samarbeid med Bymisjonen. De økonomiske rammene for dette utgjør 30 % stilling, og er et spleiselag mellom alle menighetene i prostiet. Målgruppen her var elever i videregående skole, og base for prosjektet var Arendal videregående skole. Dette ble avviklet sommeren 2024.

Det jobbes med å få på plass et nytt tilbud for samme målgruppe.

Menighetspedagogene har faste møtepunkt en gang i måneden, hvor de drøfter faglige spørsmål og deler kompetanse. De fleste deltok også på konferanse på Gardermoen i oktober, hvor den nye planen for trosopplæring ble presentert.

Alle menighetene skal ha oppdaterte planer for trosopplæringen som menighetspedagogene arbeider etter.

HMS

Arendal kirkelige fellesråd har hatt økende fokus på HMS arbeidet de siste årene. Personlrådgiver er tillagt et særlig ansvar for HMS-arbeidet i organisasjonen, inkludert sekretæroppgaven for Arbeidsmiljøutvalget (AMU).

AMU vedtok å øke møteaktiviteten i 2025, og å invitere prosten med som observatør med uttalerett i møtene.

Det er systemer for avvikrapportering, og ansatte oppfordres til å melde avvik når hendelser oppstår. Det er ønskelig med et bedre system for rapportering enn vi har i dag, noe som KA har jobbet med over tid. Vi er lovet et digitalt system på plass i løpet av 2025.

Det har i 2024 ikke vært alvorlige ulykker eller hendelser i arbeid hos oss som har medført sykemelding. En hendelse er meldt inn som mulig yrkesskade.

Vi har et godt samarbeid med bedriftshelsetjenesten Agder Arbeidsmiljø IKS. Arendal kirkelige fellesråd gir tilbud om bedriftshelsetjeneste til alle sine ansatte gjennom avtalen mellom Arendal kommune og Agder Arbeidsmiljø IKS. De er med i både AMU og i HMS-utvalget og bistår i enkeltsaker. Det jobbes kontinuerlig med samordning av HMS-arbeidet mellom og fellesrådet og bispedømmet.

HMS-utvalget, som ble opprettet i 2022, består av tillitsvalgte, verneombud for ansatte i Arendal kirkelige fellesråd, verneombud for prestene, representant fra bedriftshelsetjenesten og personlrådgiver som representant for ledelsen. Utvalget jobber kontinuerlig og målrettet med HMS i organisasjonen, og skal sikre at det som vedtas i AMU blir tatt tak i. Det føres referat fra møtene og de blir tatt som referatsak i AMU. Møtehyppigheten var på to møter i 2024.

AMU består av leder og nestleder av Fellesrådet og kirkeverge på arbeidsgiversiden og to verneombud fra fellesrådet og en ansattrepresentant på arbeidstakersiden. Verneombud for prestene, representant fra bedriftshelsetjenesten og personlrådgiver/ sekretær for AMU er med som observatører. Det ble gjennomført ett ordinært AMU-møte og et ekstraordinært møte i 2024.

Det har i 2024 vært fokus på samordnet ledelse mellom fellesrådet og bispedømme. I henhold til avtale om samordning av HMS-arbeid mellom bispedømmeråd og fellesråd skal det være samordningsmøter der prost og kirkeverge er til stede. Dette er innført ved at prost og kirkeverge er til stede i et HMS-utvalgsmøtet en gang i året for å utveksle informasjon og erfaring om arbeidsmiljøforhold.

I løpet av året er det gjennomført vernerunder i alle verneområdene; 11 kirker, tre kirkegårdsroder m/ kapell, seks menighetskontorer og kirkevergekontoret. Resultatene fra disse er tatt opp med verneombudene og i HMS-utvalget. De skal også tas opp i AMU.

Det har vært gjennomført grunnleggende brannvernkurs med slukkeøvelse for alle ansatte bortsett fra administrativt personell, kirketjenerne har hatt kurs i «systematisk sikkerhetsarbeid» og kirkegårdsarbeiderne har hatt slukkekurs for varme arbeider.

Det er distribuert en oppdatert intern håndbok med lett tilgang til viktig informasjon, reglementer, rutinebeskrivelser, skjemaer for avvik og medarbeidersamtaler, mv. Håndboka er også digitalt tilgjengelig på skrivebordet. Den revideres jevnlig og gjennomgås ved introduksjon av nye medarbeidere.

Som en del av HMS-arbeidet gjennomføres det jevnlig medarbeidersamtaler med fellesrådsansatte. Ledelsen er jevnlig på møter med i alle faggruppene og kirkevergen er av og til med på stabsmøter i de ulike menighetene. Arbeidsgiver har også hatt to møter med tillitsvalgte.

Arendal kirkelige fellesråd har blitt enig med fagforeningene at vi viderefører ordningen med åtte sammenhengende egenmeldingsdager og totalt 24 egenmeldingsdager pr år.

Noen av de kirkelig undervisningsansatte i Arendal og Froland har sammen med personalrådgiver utarbeidet en ROS-analyse som kan brukes når det arrangeres ungdomsleirer.

Et nytt HMS-tiltak som er innført i år er at sykling i tjenesten gir km-godtgjørelse, likt som ved kjøring av bil. Dette er for å motivere de ansatte til å sykle istedenfor å kjøre på jobb.

8 Nøkkeltall – kirkelige virksomhet

	2019	2020*	2021*	2022	2023	2024
Døpte	238	184	241	235	186	233
Konfirmerte	270	237	279	261	292	285
Vigde	67	49	53	86	49	74
Gravlagte – Den norske kirke	290	311	272	313	312	295
Ordinære gudstjenester – søn / helligdag	351	278	268	376	363	357
Samlet antall til stede	33 400	15 690	14 399	28 989	26 248	33923
Gjennomsnitt – til stede pr gudstjeneste	98	57	53	77	72	95
Totalt antall gravlagte – kirkegårdene i Arendal	335	380	334	376	386	404

*Pandemi

Gravlagte i Arendal pr kirkegård

Kirkegård	2023 Urner	2023 Kister	2024 Urner	2024 Kister	Totalt 2023	Totalt 2024
Arendal	43	63	82	54	106	136
Austre Moland	0	16	1	14	16	15
Barbu	17	13	11	10	30	21
Bjorbekk	9	40	17	27	19	44
Engene	5	21	14	8	26	22
Flosta	4	17	8	11	21	19
Færvik	1	10	9	7	11	16
Helleheia	0	11	2	6	11	8
Hisøy	16	30	16	28	46	44
Stokken	3	20	7	13	23	20
Tromøy	2	33	14	26	35	40
Øyestad	0	12	1	18	12	19
	100	286	182	222	386	404